

4. ПРОМІС. Брендинг і маркетинг територій: кращі практики українських міст. URL: https://auc.org.ua/sites/default/files/library/case_study_pleddg_regional_brandingmarketing_2019.pdf (дата звернення: 30.10.2025).

5. Бондаренко І. Ю. Брендинг регіонів України: мотиваційні акценти та стратегічні орієнтири. *Економіка та суспільство*. 2023. № 48. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/6346> (дата звернення: 30.10.2025).

6. Федоренко Т. М. Розвиток туристичного бренду України в сучасних умовах. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2023. № 9. URL: <https://fkd.net.ua/index.php/fkd/article/view/3093> (дата звернення: 30.10.2025).

7. Проєкт «Brand Черкащини». Офіційний бренд Черкаської області. URL: <https://brand.ck.ua> (дата звернення: 30.10.2025).

Козоріз О.Є.,
*асистент кафедри туризму
та менеджменту креативних індустрій*

Лига О. Л.,
студент III курсу, ОС «бакалавр»,
*Державний торговельно-економічний університет
м. Київ, Україна*

БЕЗБАР'ЄРНИЙ ПРОСТІР LOKO CHOKOlivka: СИНЕРГІЯ АДАПТИВНОГО СПОРТУ ТА ТУРИЗМУ

Останні п'ять років для туризму як світового, так і українського, ознаменувалися рядом серйозних викликів та боротьбою за вихід з кризи: глобальною проблемою постала пандемія, а для України – ще й повномасштабна війна. Попри зазначені перешкоди, туризм, в Україні зокрема, трансформується і всі необхідні метаморфози мають відчутні результати: попри воєнні виклики, дані прикордонної служби свідчать, що у 2024 році державний кордон перетнули понад 2,54 млн іноземців [1], що свідчить про формування передумов для розвитку внутрішнього й нішевого туризму. На глобальному рівні міжнародні прибуття у 2024 році досягли докризових обсягів (приблизно 1,4 млрд) [2], а конкуренція між дестинаціями все більше вибудовується довкола доступної інфраструктури.

В даному контексті особливої важливості набуває питання безбар'єрності та соціально-відповідальності дестинацій. Розвиток соціально-відповідальних проєктів є прямим проявом відповідального ставлення бізнесу до суспільних потреб, що загострилися внаслідок війни. Розвиток безбар'єрної інфраструктури відповідає державній Стратегії-2030 [3], положення якої поступово інтегруються державою у галузеві та регіональні політики.

Повномасштабна війна в країні вивела на перший план питання фізичної реабілітації. Соціальний феномен спорту при цьому вирізняється у повсякденному розвитку та зміцненні здоров'я усіх вікових груп населення

країни, їх залучення до занять спортом. Для України даний аспект постає із більшим акцентом, адже напряму стосується і ветеранів, і постраждалих цивільних внаслідок війни, які потребують системної реабілітації та підтримки. У цьому контексті адаптивний спорт постає не просто як фізична активність, а комплексний підхід до реабілітації та реінтеграції ветеранів та людей з інвалідністю, а реалізація цілей сталого та інклюзивного розвитку виступають інструментом впливу та популяризації даних ініціатив, з метою залучення більшої кількості учасників. Спорт сприяє відновленню рухових функцій, підвищує витривалість, покращує загальний стан здоров'я. І що важливо – перевагою адаптивного спорту є можливість поступового повернення до активного соціального життя. Тренування в команді, участь у змаганнях, досягнення особистих рекордів дають людям змогу відчути підтримку та спільність з іншими, що позитивно впливає на їхню соціальну адаптацію [4].

Розвиток адаптивного спорту водночас відкриває перспективи і для сфери туризму в Україні. З одного боку, інклюзивні спортивні заходи можуть стати вагомими елементом подієвого туризму, привертаючи увагу не лише учасників, а й їх сімей, волонтерів, вболівальників тощо. З іншого боку, створення безбар'єрної інфраструктури у спортивних просторах стимулює формування іміджу України як сучасної туристичної дестинації, доступної для осіб з різними потребами. Таким чином, адаптивний спорт одночасно працює на користь здоров'я населення та на підсилення туристичного потенціалу держави.

У вересні 2025 року відбулося відкриття першого безбар'єрного спортивного комплексу «ЛОКО ШОКОлівка» – центру постреабілітації ветеранів бойових дій та військовослужбовців, місця масового спорту для дітей. Вартість реконструкції склала близько 50 млн грн, проєкт реалізовано завдяки фінансуванню фонду Говарда Баффетта, американського мецената, філантропа та найбільшого приватного донора України.

Рис. 1. Спорткомплекс «ЛОКО ШОКОлівка»

Джерело: [6]

На території «ЛОКО ШОКОлівка» створено сучасний, повністю інклюзивний спортивний хаб. Комплекс пропонує широкий спектр активностей: від універсальних майданчиків для футболу, баскетболу, волейболу та пікльболу до зон для пінг-понгу, текболу, петанку й шахів. Крім залів для єдиноборств і

фітнесу та тренажерних зон, тут облаштовані реабілітаційні та масажні кімнати з кваліфікованими спеціалістами. Усі приміщення обладнані для людей з інвалідністю, включаючи пандуси, зручності для крісел колісних, тримачі для милиць та навігаційні таблички зі шрифтом Брайля.

Спорткомплекс ЛОКО ШОКО – повністю ветераноцентрична ініціатива, тому, вочевидь, саме ветерани, військовослужбовці, залізничники та люди з інвалідністю є найбільш очікуваними відвідувачами [5].

Отже, створення інклюзивного простору є ключовим кроком до формування справедливого та зручного суспільства, що поважає та задовольняє потреби кожного громадянина. Більш того, в українських умовах, коли суспільство стикається з масштабними наслідками війни, адаптивний спорт набуває особливого значення, адже поєднує медичну користь, соціальну інтеграцію та психологічну підтримку. Створення безбар'єрних просторів, подібних до ЛОКО ШОКОlivka, демонструє, що спорт може стати не лише інструментом реабілітації, а й каталізатором розвитку інклюзивного туризму. Такі об'єкти зміцнюють імідж України як країни, відкритої для всіх, формують нішеві туристичні продукти, а також інтегрують державні пріоритети зі створення безбар'єрного простору у сферу туризму.

Адаптивний спорт і туризм в Україні мають розглядатися не ізольовано, а як взаємопов'язані вектори розвитку. Їх синергія сприяє реінтеграції ветеранів і постраждалих, створює нові можливості для внутрішнього та міжнародного туризму й водночас утворює безбар'єрність як фундаментальну цінність сучасного суспільства.

Список використаних джерел:

1. How many foreigners visited Ukraine in 2024 and from which countries did they come from? Visit Ukraine : веб-сайт. URL: <https://visitukraine.today/blog/5780/how-many-foreigners-visited-ukraine-in-2024-and-from-which-countries-did-they-come-mostoften?srsid=AfmBOoojb6FkCB7K1BPABoFxxXuQVQk0ZBxBxchjsqGLbC89Tr-arDau&utm> (дата звернення: 28.09.2025).
2. International tourism recovers pre-pandemic levels in 2024. UN Tourism : веб-сайт. URL: <https://www.untourism.int/news/international-tourism-recovers-pre-pandemic-levels-in-2024?utm> (дата звернення: 28.09.2025).
3. Про схвалення Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.04.2021 р. №366-р. Верховна Рада України : веб-сайт. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/366-2021-%D1%80?utm_source=chatgpt.com#Text (дата звернення: 29.09.2025).
4. Час діяти, Нестримні: як адаптивний спорт прискорює шлях реабілітації та реінтеграції для ветеранів та людей з інвалідністю. URL: <https://www.podilske.com/chas-diyaty-nestrymni-yak-adaptyvnyj-sport-pryskoryuye-shlyah-reabilitatsiyi-ta-reintegratsiyi-dlya-veteraniv-ta-lyudej-z-invalidnistyu/> (дата звернення 28.09.2025).
5. ТиКиїв. Місце спорту та сили: як працює новий безбар'єрний спортивний комплекс ЛОКО ШОКОlivka у Києві URL: <https://tykyiv.com/zdorovij/mistse-sportu-ta-sili-iak-pratsiuie-novii-bezbariarnii-sportivnii-kompleks-loko-chokolivka-u-kiievi/> (дата звернення 28.09.2025).
6. Футбольний клуб «Локомотив» (Київ) URL: <https://lokomotyv.com/> (дата звернення 28.09.2025).